

KVINNORNAS TIDNING

17 Juni 1923

No 24. 3:dje årg.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.

Utgivare och redaktör: INGBERG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6.—, 1/2 år Kr. 3:50 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1923

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Från Sommarens kvinnokongresser:
Moderata kvinnoförbundet och Fredrika Bremerförbundet. Av B. B.—g.
Gatubilder från Rom. Frigga Carlberg.
Pressen och brottmålsnotiserorna.
Pressens syn på saken och ett genmäle. Av Gerda Melcher.
Flickan i fönstret. Ragna Peters.
Examensdagen. Av L. B.—gh.
Uttällningen i regnväder. Av T. R.—m.
Ett försök att lösa tjänarinnefrågan. Butterick-Film.
I Rosenhof. Av Luise Westkirch.

Utlandskrönika i sammandrag

Det tyska skadeståndsbudet har under den gångna veckan varit föremål för livliga underhandlingar de allierade makterna emellan. Centrum för förhandlingarna är London. När detta skrivs, hava ännu inga officiella kommunikationer utfärdats, vilket fördröjer, att man trots den utvecklade fliten icke hunnit upprätta den eftersträfvade enhetsfronten.

Vad som står hindrande i vägen är tydligen Frankrikes av prestigehänsyn föranledda krav, att Tyskland genom påtryckning av England skall tvingas att upphäva det passiva motståndet i Ruhr, vilket är förutsättningen för att Frankrike skall ägna det tyska fredsansbudet något beaktande. England synes emellertid ytterst oberogen att öva påtryckning i Ruhrfrågan. Det har ju tidigare tydligt låtit förstå, att det oegillit Ruhrökupationen, och ett efterkommande av Frankrikes önskaningar nu skulle sålunda betyda en både påkostande och uppseendeväckande reträtt. Det antages emellertid, att England skall tillmötesgå Frankrikes önskaningar dock utan att blottställa sin prestige, nämligen genom att påpeka för Tyskland det ledande sammanhållande sakförhållandet, att Frankrike och Belgien icke komma att ägna det tyska fredsansbudet någon uppmärksamhet, förinnan det tyska motståndet i Ruhr upphört. Sedan återstår att se, om Tyskland böjer sig. Skulle så bli, faller vägen därmed öppnas för fredsunderhandlingar återstå dock en mängd frågor, vilka synas inne- sluta farliga konflikttämnen, och vilkas lyckliga lösning är allt utom visst. Själva skadeståndsproblemets, utpressningen av det tyska guldet, synes minst komplicerat — här sammanfattas ententeviljan enligt om de största möjliga beloppen, de hårdast tänkbara villkoren. Men hur skall den europeiska maktbalansen avvågas? Skall det franska väldet tillåtas att dominera på det sätt som sker och ett ytterligare utvecklas? Eller skall det stäckas genom gemensamma engelsk-italienska ansträngningar? Besvarandet av dessa frågor hör framtiden till och gör den nog så hotande.

Den under veckan inträffade stats- kluppen i Bulgarien tillnötas, närmast med anledning av den redan till bristning gränsande internationella spänningen den största betydelse. Konungariket Bulgarien, en av de i världskriget slagna makterna, har under ministerpresidenten Stambulinski fört en utpräglat ententevänlig politik, vilken betydligt nationell självuppgivelse men som tillfört landet betydande ekonomiska lättnader ifråga om det ålagda krigsskadeståndet. Han har därjämte, av hän-

syn till Frankrikes önskaningar, visat en för den bulgariska nationalkänslan förhatlig undfallenhet mot den avskydde arvfjenden Serbien. Stambulinski, som stött sig på den talrika bulgariska bondebefolkningen, har under allt detta, som ententens handgånge man, varit ytterligt hårt fram mot de män och de kretsar, som på sin tid förde landet ut i kriget på centralmakternas sida. Härigenom har han ådragit sig ett outsläckt hat av militärpartiet, borgarna och genom sin egoistiska bondepolitik, även av arbetarna. Det är dessa befolkningsgrupper, som nu genom statskuppen störtat Stambulinski och satt sig i besittning av makten. Det förefaller nästan medföra för ententen och enkanterligen Frankrike obehagliga konsekvenser. Man fruktar en tvär omkastning i den bulgariska utrikespolitiken, ententevänlighetens brädd, ett närmande till Turkiet och Ryssland samt fiendlighet mot Serbien. Det sistnämnda landet, vilket ju ingår som huvudbeständsdel i den av ententen tillyxade nya makten Jugoslavien, har också sett sig föranlåtet att skyndsamt sända trupper till gränsen. Kommer det till brytning mellan Bulgarien och Serbien torde Kroatien, som även ingår i Jugoslavien, komma att taga parti för Bulgarien.

Den bulgariska statskuppen väntas därjämte skola stimulera turkarnes motståndslust på Lausannekonferensen.

Konflikten mellan England och Ryssland, omnämnd i föregående nummer, har lösts under veckan därigenom att sovjetregeringen på alla punkter givit vika.

Kvinnokongresserna.

Moderata kvinnoförbundet och Fredrika Bremerförbundet.
Bland de många kända kvinnosammanslutningar i riket, som i år förlagt sina ombudsmöten och årsmöten till Göteborg var också Sveriges Moderata Kvinnoförbund, som här höll ett extra ombudsmöte den 9—11 juni.

Det var givetvis en stor glädje för Göteborgs moderata kvinnoförbund, att ombudsmötet förlagts hit. I sin ordförande fru Ingeborg Barclay, tillika ordförande i Sveriges Moderata Kvinnoförbunds arbetsutskott, hade det en lika duktig som charmant representant, som på ett synnerligen lyckat sätt stött för alla arrangemangen.

Den viktigaste punkten på mötesprogrammet var diskussionen om tre olika förslag till Sveriges Moderata Kvinnoförbunds samgående med Allmänna Valmansförbundet, vilket sistnämnda mötesdagen ledde till ett enigt samlande om ett av förslagen. En kommitté på fem ledamöter utsågs för frågans vidare utredning.

På lördagen höll lektor Gösta Rahm ett intressant och kraftigt väckande föredrag om "Kvinnan och politiken".

På kvällen samlades deltagarna till supé i Tivolirestauranten inom utställningsområdet.

Det blev för alla en vacker och minnesrik fest inte minst tack vare fröken Cecilia Milow, den gamla idealisten, som i ett anförande buret av sannaste fosterlandskärlek vann stark genklang hos alla.

Gatubilder från Rom.

Av Frigga Carlberg.

En av de senaste dagarna under min vistelse i Rom erhöj jag ett brev från en ung svensk fru, bosatt i Nordtyskland, som varnande skrev: "Akta dig för att kasta den sedvanliga slanten i Fontana dei Trevi, ty enligt legenden blir du sedan aldrig kvitt längtan efter Rom — jag talar av erfarenhet."

(Är längtan efter något vackert och värdefullt en olycka? Skulle vi icke vara fattigare denna förutan?)

Fontana dei Trevi är en av Roms ståtligaste fontäner och staden har gott om sådana. En gammal sägen är, att den som lämnar Rom bör dricka av källans vatten samt ofra en slant i dess djup för att beträffa sin återkomst. Instinktivt hade jag ej följt uppmaningen utan givit pojkarna, som stå avvaktande för att kasta sig i vattnet och fiska upp slanten, min tribut på ett för dem bekvämare sätt.

En splittrig gatubild i Rom var kvinnoprocessionen till Italiens diktator, företrädd av det internationella rösträttsstandaret jämte italienska flaggan, burna av två unga flickor, vilka med heder bevarade traditionen om den romerska kvinnans värdighet och skönhet. Förstodo äskådarna vad saken gällde? Naturligtvis visste de bildade kvinnorna vad politisk rösträtt vill säga och att de både behöva den och ha rätt till den, men för många kvinnor av folket är tanken ännu ofattbar. En flicka, anställd å hotellet där några av oss bodde och hemma i franska, så att ett ingående samtal möjliggjordes i ämnet, kunde ej få begreppet "les droits des femmes" in i sin hjärna, men hon råkade i extas över ett vykort framställande Dante och Beatrice. Deras historia var hon förtrogen med; och ändå kunna få nationers kvinnor skryta med en så varm förespråkare för sina fri- och rättigheter — som de äga i Giuseppe Mazzini. Om de italienska skolflickorna finge läsa hans vackra bild om mänskligheten som höjer sig uppåt mot ljuset och en renare, klarare luft, buret som fågeln av två

starka vingar: mannen och kvinnan, och hur man länge har trott, att detta kunde ske med endast en vinge fri och den andra fjättrad, så skulle de nog veta vad den modärna kvinnorörelsen innebär.

Roms gator vimla av uniformer av olika slag, färger och former — militära och kyrkliga. Där kommer en skock unga män i högröda fotsidå kåpor, elever vid katolska seminarier, och bredvid, före och efter dem ser man "svartrocker" i alla riktningar ute i sina olika ärenden. Numror — alltid två och två — med sina vita dok och en och annan gammal brunklädd munk, med rakat huvud och ett rep om livet, ger omväxling åt tavlan och ökar intrycket av medeltid och mysticism.

Italienerna ha som bekant en stark utvecklad nationalitetskänsla och detta faktum fick man bekräftat vid firandet av deras nationaldag, som inföll en av de senaste mötesdagarna och gav anledning till ett livligt meningsutbyte mellan de hetlevrade italienskorna och de mera besinningsfulla bland deltagarna som stodo längre borta från brännpunkten. Det gällde att lägga en krans på den okände soldatens grav, och för min del förstär jag ej tvekan inför denna enkla handling, en gjerd av hyllning åt ett offer för en missriktad politik. Men innan debatten om deltagande i processionen till graven hunnit slutföras — översättning till tre språk tar tid — gjorde italienskorna slag i saken med att ensamma hylla sin hjälte.

Staden erbjöd en ståtlig anblick, nästan i stil med palatsen, jättemurarna och ruinerna, alla dessa lysande uniformer, vajande färgstarka fanor och klingande spel. Ve den främling, som av pacifism eller av brist på musiköra, ej blottade sitt huvud då nationalsången spelades upp — hans hatt rullade snart på gatan och hans kind lyste röd av kindpusten som bestått honom av den upprörde patriot som råkat få ögonen på honom.

Omedelbart efter Moderata Kvinnoförbundets kongress, eller tisdagen den 12 juni, öppnades Fredrika Bremerförbundets årsmöte. Till möteslokal hade man erhållit högtidsalen i Caroline Wijk sjuksköterskehem. Därinne samlades många av kvinnorörelsens förkämpar och många i det sociala arbetet kända kvinnor. Låt oss komma med några av de mest kända namnen. Ett är redan nämnt amiralskan Dyrssens. Och här några andra: Carolina Widerström, Stina Quint, Axianne Thorstensson, Ida von Plongren, Martha P:son Henning, Eva Fröberg, Ellen Kleman, Hilma Borelius, Mathilda Staël von Holstein, Thyra Kullgren, Kerstin Fjeterström m. fl. m. fl.

Efter välkomstanförande av fru Nancy von Sydow hölls ett anslående tal av mötets ordförande amiralskan Lizinka Dyrssen. Av diskussioner väckte största intresset frågan om kvinnliga lösdrivare, inledd av assistenten vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona fru I. Wissén samt frågan om samskola eller närskola, inledd av fröken Thyra Kullgren, som talade för särskolan och av fröken Siri Ohlson, som ställde sig på samskoleidéns grund.

Det vackraste minnet från Fredrika Bremerförbundets kongress lämnade minnesfesten över förbundets stiftarinna Sophie Adlersparre (Esselde). Amiralskan Dyrssen höll ett kort men av innerlighet buret tal, som mottogs med andaktsfullt intresse av åhörarinna. Och författarinnan S. Leijonhuvud fick i sitt föredrag om Esseldes förbundstanke och dess första gestaltning fram en fläkt från den tid, då den svenska kvinnorörelsen kämpade sig igenom de svåra brytningsåren.

B. Bg.

Pressen och brottmålsnotiserorna.

Pressens syn på saken.

Till de kvinnliga uttalanden i frågan "Pressen och brottmålsnotiserorna" vilka tidigare återgivits i Kv. T., foga vi för dagen ett manligt genmäle till inledningsartikeln, författat av redaktionssekreteraren i en ansedd landsortstidning. I detta inlägg återfinnas antagligen de skäl, som föranleda den svenska pressen att ägna en så omfattande uppmärksamhet åt rättegångs- och polissaker. Våra läsare hava nu tillfälle att väga dessa skäl mot dem, som tidigare förebringats av Gerda Melcher och signaturerna H—t H—n. — Då författaren till den nu publicerade artikeln, utan skäl, underkänner Gerda Melchers vederhäftighet, hava vi givit henne tillfälle att försvara sig.

För tre silverpenningar.

I nr 22 av Kvinnornas Tidning förekommer en artikel under ovanstående rubrik, i vilken en författarinna vände sig mot offentliggörandet av namnet å för brott häktade personer. Som utgång anföres ett exempel om en 25-årig agent, som rymt från hemorten efter att ha stulit 350 kr. och elva obligationer. Hans namn offentliggjordes, och det finner författarinnan upprörande.

Artikeln präglas alltigenom av deltagande för vilsekomna, även om deltagandet slår över i åtskilligt. Dock borde författarinnan i övrigt haft en tanke åt *samhället* och alla *arligen* medborgare, som *reagera* mot det brottsliga. Det finnes alljämt personer, som med all rätt anse att såväl medborgerliga förtjänster som lagbrott mot samhället eller den enskilde äro företeelser som angå offentligheten.

Om en tjuv eller missdådare dömes till fängelse eller straffarbete, bör allmänheten veta detta, inte för sensationens skull eller för att händelsen skulle ha något nyhetsvärde i och för sig, utan därför, att *känslan för lag och ordning kräver det*. När en person häktas däremot, för exempelvis en mindre stöld, bruka tidningarna eller, som förf. uttrycker sig, "notisjägaren" — som inom svensk press dock inte är liktydig med vad förf. synes tro, en figur, som säljer en felande medmänniskas namn för tre silverpenningar — angående namnets offentliggörande i regel taga hänsyn till dels om brottet är av sådan art att den brottslige kan tänkas bli dömd villkorligt och dels om den häktade tidigare varit straffad för brott — vilket ju också inverkar på straffets utmätande. I förra fallet utsättes *icke* namnet men väl i senare. Att i detta avseende taga hänsyn till den brottsliga anförvanter låter sig naturligtvis inte göra, ty lagen är ju till för att efterlevas, och skulle rättegångsaker vara bannlysta ur pressen, vore därmed inte endast det lagstridiga dolt, vilket icke är lagens mening, utan fantasien och de lösa ryktena skulle få fritt spelrum. Det finnes många svenska tidningsmän som kunna bekräfta detta.

Antagandet, att en tjufs eller annan brottslings framtid blivit förstörd genom att hans namn nämnts i en tidningsnotis är även missvisande. Följer man rättegångsreferaten skall man ibland finna, att personer i anförtrödd ställning, som kommit i delo med rättvisan för begången oärlighet, redan tidigare ha kunnat vara straffade för liknande brott och således trots namnets bekantgörande kommit sig upp.

Antagandet, att en tjufs eller annan brottslings framtid blivit förstörd genom att hans namn nämnts i en tidningsnotis är även missvisande. Följer man rättegångsreferaten skall man ibland finna, att personer i anförtrödd ställning, som kommit i delo med rättvisan för begången oärlighet, redan tidigare ha kunnat vara straffade för liknande brott och således trots namnets bekantgörande kommit sig upp.

SKANDINAVISKA
KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000.—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteborgs Tandläkarsällskap)

Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga
tider efter avtal.

Författarinnan erinrar vidare om att medan vanfrensstaffet avskaffats ur lagstiftningen, detsamma icke blott upprätthålles utan skärpes ytterligare av pressen. I detta påstående skulle möjligen ligga en viss sanning om allmänheten förde diarum över brottslingars straff, men då så icke torde vara förhållandet, är beskillningen överdriven. Angående vanfrensstaffets avskaffande är författarinnan vidare felunderrättad. I stället för beteckningen "vanfren" har nämligen i svensk lagstiftning införts något som kallas "paföljd". Tar författarinnan reda på vad detta innebär, skall hon finna, att vanfrensstaffet icke är avskaffat. Antagandet, att ingenting står att läsa i tidningarna från fängelset är ävenså oriktigt, ty har förf. givit akt på vad som står i tidningarna, så erinrar hon sig att det icke var så länge sedan det stod att läsa långa skildringar från fängelset på Långholmen i samband med en rymnings- och prygelhistoria. Bl. a. fick man i en del tidningar läsa om hur en prygelektion försiggick.

Att fängelserna således skulle vara en "skyddande fristad" för brottslingarna är felaktigt.

Detta endast sagt för att påpeka, att författarinnan inte satt sig in i det i och för sig betydelsefulla ämnet innan hon greps av harm över de "tre silverpenningarna". Däremot är det fullt riktigt, att tidningarna inte syssla med rättteggssaker för nöjes skull, ty ingen rättteggssaker referent har undgått att känna djupt medlidande med någon anklagd, men han har också känt motsatsen under intryk av det faktum, att ett en brottsling dömt frihetsstraff i vissa, ja i många fall endast ger samhället, så att säga, andrum under tiden brottslingen avtjänar sitt straff.

Vanfrensstaffets borttagande — vilket ju inte är fallet fastän benämning ändrats — var en akt av barmhärtighet, av rättvisa, av klokhet, säger författarinnan. För många, som dömes till paföljd, är detta straff obarmhärtigt, det är sant, men då det är omöjligt att rannsaka hjärtan och njurar utmätas straffet i förhållande till brottet och inte med hänsyn till hur den brottslige känner straffet. Att införande av paföljden däremot dikterats av klokhet ligger i öppen dag. En person, som begått ett svårt brott och efter utståndet frihetsstraff åter får begiva sig ut i samhället, kan omöjligtvis inte lämnas de fri- och rättigheter, som tillkomma laglydiga, innan en viss tid förlupit efter frihetsstraffets avtjänande. Det kan ifrågasättas, om inte samhället mot vissa brottslingar t. o. m. borde tillgripa effektivare skyddsåtgärder än paföljden, exempelvis mot sedlighetsförbrytare. Kan det anses vara klokt att en sedlighetsförbrytare återges friheten efter fyra, fem eller sex år utan att något vidtagits till samhällets och den enskildes skydd?

Författarinnan skulle säkert inte kunna gå med på något sådant. Hon anser det t. o. m. vara grymt att i en tidningsnotis meddela namnet på en dylik förbrytare, och "notisjägaren", som skriver notisen, han tänker endast på de "tre silverpenningarna".

Om den svenska pressen och den svenska tidningsmannen är författarinnan tydligen lika djupt okunnig

Sommaren är här!

Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med

Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv

A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

Merkur-Tvalen

skonar kläderna och händerna. Krymper ej ylle.

som det ämne hon behandlar i sin artikel.

Red.-sekr.

Gerda Melchers svar.

Till ovanstående artikel, vilken redaktionen satt mig i tillfälle att läsa före dess införande, har jag en del erinringar att göra.

Först vill jag då uppriktigt beklaga, att Red.-sekr. i detta meningsutbyte begagnat sig av pressmannens vanliga men ytterligt osympatiska taktik att söka förtaga kraften av en motparts argument icke genom ett koncist vederläggande i sak, utan genom att misstänkliggöra motpartens vederhäftighet medels en beskylning för bristande insikt i den fråga det gäller.

Jag blir nu nödsakad att med anlitande av ett utrymme, som kunde använts till annat, inför läsekreten tillbakavisa denna orättvisa insinuation.

Mitt påstående, att vanfrensstaffet avskaffats, är icke felaktigt. Vanfrensd var enligt gängse uppfattning den förlust av medborgerligt förtroende, som utöver strafftiden medföljde vissa brott (stöld, bedrägeri o. s. v.). Enligt lagens bestämmelse skulle vanfrensd angivas i den straffades prestebetyg, något, som på ett ödesdigert sätt måste försvåra återkomsten för den frivilliga f. d. brottslingen av arbete och därmed också hans sociala återuppbyggelse.

Om detta påstående är sant, var till tjänar då offentliggörandet? Men är det sant?

Det var en tid, då det ingick i den allmänna uppfattningen, att en brottsling borde tilldelas straffskärpning genom att framställas till offentligt beskådande, och det är antagligen en kvarleva av denna hårda uppfattning, man återfinner i pres-

ens och den tidningsläsande allmänhetens intresse för rättteggssaker och polissaker.

Lagstiftningen dömde emellertid denna uppfattning som otillbörlig redan så tidigt som år 1864 genom en bestämmelse, införd i den då utfärdade K. M:ts nåd. förordning om nya strafflagens införande, så lydande:

Är brott i äldre lag eller författning belagt med avbön eller utställning att skämmas, må det straff ej dömas.

Det är på tiden att vi, liksom lagstiftningen gjort det, giva denna världigare, kristligare uppfattning rum i samhällslivet.

Red.-sekr. synes ur min art. hava utläst någon slags kvinnlig hjärtuphet inför brottslingarna. Ett grundligt misstag! Lagen skall ha sin gång, men det är pressen överdigt att falla rättvisan i ämbetet, och prisgiva brottslingen åt en offentlig vanära, som lagen icke längre känner till, en vanära som kan hindra hans återuppbyggelse och som därjämte ofta på ett upprörande sätt oförskyllt går ut över hans familj och anförvanter.

Lät mig som en avslutning anföra ett visdomsord av den romerske filosofen Seneca:

"Ingen vis straffar emedan man har syndat, utan på det att man icke mer skall synda."

Och ett uttalande av Olaus Petri:

"Alla straff böra vara till förbättring, och straffet bör vara sådant, om möjligt är, att det icke förhindrar honom som straffad varder, till att bättra sig."

Läraren: — Vad är din pappa?
Lärjungen: — Död!
Läraren otåligt: — Nä, vad var han innan han dog?
Lärjungen: — Levande.

Red.-sekr. bestriider, att fängelset är en "skyddande fristad" för den dömd brottslingen och hänvisar till de fängelseskildringar, man haft tillfälle att någon gång se i en eller annan tidning. Härtill kan svaras att dessa berättelser äro skrivna (och "färgade") av f. d. fångar eller hoppfantiserade. Ett fängelses ledning liksom dess personal saknar varje rätt att avgiva rapporter om fångarne till allmänheten. Hur fängelselivet är ordnat är ingen hemlighet — därom finnas ju bestämmelser inryckta i lagen. Men själva den värld, i vilken fångarne leva, är

NORDISKA
HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
124 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfrå förväringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdepappershandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

en strängt avskild och för allmänheten stängd värld. De kunna endast i begränsad utsträckning nås av sina närmaste anhöriga, men aldrig av en främling eller nyhetssökande journalist.

Red.-sekr. synes på något outrannsakligt sätt ha fått den uppfattningen, att jag kallar tidningsmannen "notisjägare". Med notisjägare menar jag, så som i min art. uttryckligen sades, personer som, utan att tillhöra pressen och sålunda utan att tvingas av tjänsten, äro på jakt efter nyheter, vilka de sedan i form av notiser sälja till tidningarna. Drivfjädern till detta "medarbetarskap" är givetvis en önskan att skaffa sig extraförtjänster. Notisjägarernas arbete är i och för sig icke föraktligt, mål skadar andra människor.

Och nu till det av Red.-sekr. i själva saken gjorda inlägget.

Red.-sekr. anser, att känslan för lag och rätt kräver, att allmänheten erhåller meddelande om att en tjuv eller missdådare rannsakas och dömes.

Detta påstående är, med förlov, icke sant, ty vore denna känsla verkligen för handen, skulle den åter speglas i lagstiftningen genom bestämmelser om ett dylikt offentliggörande. Sådana bestämmelser finnas icke, men, som här ovan påpekats, däremot andra, vilka gå i motsatt riktning.

Red.-sekr. håller före, att dömda personer icke hava någon varaktig olägenhet av, att de ställas i gapstocken i tidningarnas rättteggsspalter, av det skal nämligen att allmänheten icke för diarum över fallda domar och därför så småningom glömmar brottslingarnas offentliggjorda namn.

Om detta påstående är sant, var till tjänar då offentliggörandet? Men är det sant?

Det var en tid, då det ingick i den allmänna uppfattningen, att en brottsling borde tilldelas straffskärpning genom att framställas till offentligt beskådande, och det är antagligen en kvarleva av denna hårda uppfattning, man återfinner i pres-

Kulörta Sidenplagg skola tvättas
hastigt i ljumt LUX lödder

Det finnes många saker, som man icke får göra vid tvätt av siden — men Lux undanrödjer alla besvärigheter. T. ex. siden bör aldrig gnuggas eller vridas, det förstör vävningen. Tvål bör aldrig strykas direkt på tyget, då detta förstör och gulnar plagget. Lux tvättar utan gnuggning.

Lux är en ren tvål i form av genomskinliga flingor. Uppvisar man dessa flingor i hett vatten, får man ett rikligt lödder, som tvättar utan att skada det ömtåligaste plagg. Lux skadar ingenting, som icke skadas av rent vatten.

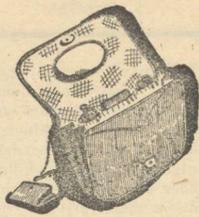
Hur tvättar man siden? Vispa Lux i hett vatten till ett rikligt lödder, tillsatt kallt vatten till dess lösningen bliver ljum. Lagg i plagget, krama det upprepad gång genom löddret. Gnugga ej. Skölj väl i ljumt vatten. Vrid ej. Vira in i en ren handduk och stryk med ett varmt — icke hett — järn. Kom ihåg — ljumt lödder — ljumt skölvatten — samt ett icke för varmt järn.

LUX
SUNLIGHT SÄPTVÅL A.-B. GÖTEBORG

I VARIE
SVENSKT HEM

som vill följa dagshändelserna inom politikens, handels-, konstens och litteratörens område

läser man
numera

GÖTEBORGS HANDELS-
OCH SJÖFARTS-TIDNING

En elegant visväska som hedrar sin ägarinnas smak köper Ni fördelaktigast hos

John & Gahn
KORSÅGATAN 12

Flickan i fönstret.

I utställnings-ströget står en permanent kö utanför ett av de stora skyltfönstret. Därinnanför synes en av områdets största attraktioner: flickan som bladdrar i Kooperativa förbundets stora bilderbok.

Vad hon gör tycks vara det mest alldagliga i världen. Men sedd bakom ett stort skyltfönster blir demonstrationen en märklighet, som oavbrutet lockar åskådare. Med spänning följer man, hur hon vänder ett blad, stort som en liten vägg, och som hon måste promenera en hel liten bit för att lägga intill pärmen. Och så pekar hon på bilderna, som föreställa byggnader och speceributiker och andra praktiska och matnyttiga ting på denna jord.

Men åskådarna titta mest på flickan — den levande illustrationen till illustrationerna. Nu föreställer en bild att ett hus bränt ner, och flickan måste gråta. Hon lägger huvudet i händerna och vaggdar det sorgset av och an till publikens stora munterhet. Så ser hon plötsligt upp med ett strålende leende och pekar på bilden av ett nytt hus, som rests ur det gamlas aska. Och hon nickar till åskådarna en nick, som ungefär betyder: Det där kan ni också få, om ni bara går in i K. F.

Publiken ser själglad ut — inte över huset, ty de flesta äga nog intet hus som kan brinna ner och det andra finns ju bara i bilderboken — men över att flickan så snart repat sig ur sin bedrövelse.

Hon har redan börjat ett nytt nummer, hon putsar sina skor. Det torde icke vara mången förunnat att lyckas avvinna medmänniskorna något intresse för denna sysselsättning. Men flickan i fönstret kan! Munarna gå till örnen därute, ögonen stå på skaft. Och förtjusningen stiger till sin höjd, när flickan knyter ett vitt förkläde framför sig och rustar sig för att äta frukost. Hon plockar fram sitt lilla röda bord, för vilken gång är omöjligt att säga, går då och då under dukningen fram till fönstret för att visa sina trogna därute, att det är K. F:s varor, som utgöra ingredienserna och sätter sig sedan som en liten husmor att avsmaka anrättningen. Ah! Hon klappar sig förtjust på bröstet. Så gott! Åskådarna storskratta av hänförelse. Jag ser ett lycksaligt ynglingaansikte, glömskt av hela värld-

den, le något av en tråslöv bredt oförforskade leende. Alla jubla. De manliga åskådarna mest.

— Så dö-ömt! hör jag efter demonstrationens slut på urbota göteborgska en irriterad flickröst bakom mig. — De va' la' ingenting!

Och jag ser en liten förtörnad maj- eller masthuggsnåd, förtärd av jalousie mot flickan i fönstret, släpa en väninna med sig till andra och mindre konkurrenfarliga attraktioner i folkvimmel.

Men flickan i fönstret har med outtröttlig energi redan ånyo börjat vända bladen från början igen i K. F:s stora, stora bilderbok.

Ragna Peters.

Min mamma använder alltid Mustads margariner.

SIDENHUSET

GÖTEBORG. — Östra Hamngatan 42

Specialaffär för
Damblusar.

SIDENVAROR,
YLLEO. BOMULLSTYGER,
DAM KONFEKTION,
HANDSKAR, VANTAR,
SPETSAR, TYLL, BAND,
VITVAROR, TRICOTAGE,
STRUMPOR, KOFTOR,
P. D. KORSETTER.

Förlovar

eller
Gifter

Ni Eder, så annonsera det i

GÖTEBORGS

MORGONPOST

Alla Edra vänner,
läsa den tidningen.

***

Läst i varje bildat
hem i västra Sverige.

Olika

blomsterarbeten

alltid färdiga, i smaktullt utförande

Vasa Blomsterhandel

Storgatan 31. Tel. 4314, 10365.

De elegantaste Skodon köpas här

Nya A.-B. City Skomagasin

Tel. 9179 Kungsgatan 51

den, le något av en tråslöv bredt oförforskade leende. Alla jubla. De manliga åskådarna mest.

— Så dö-ömt! hör jag efter demonstrationens slut på urbota göteborgska en irriterad flickröst bakom mig. — De va' la' ingenting!

Och jag ser en liten förtörnad maj- eller masthuggsnåd, förtärd av jalousie mot flickan i fönstret, släpa en väninna med sig till andra och mindre konkurrenfarliga attraktioner i folkvimmel.

Men flickan i fönstret har med outtröttlig energi redan ånyo börjat vända bladen från början igen i K. F:s stora, stora bilderbok.

Ragna Peters.

Bomullstyger - Möbeltyger - Gardiner

Vackra, starka, handvävda, ljus- och tvättäkta
Prover sändas. Preciserat godhetsfullt vad Ni önskar.
Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Offentliga nöjen.

Folkteatern.
Varje afton kl. 8:
Sommarrevyn.

Lilla Teatern.
Lördag och Söndag kl. 7.30 och 9.15
Öregrund—Östhammar.

Långedrag Teater
Varje afton kl. 8.
Otrogen.
Nästa program: MOLLUSKEN.

MED BEUNDRAN

följes alltid ett vackert ansikte, och vid ständigt bruk av YVY-tvålen bevaras skönheten till sena åldern.
YVY-tvålen säljes i varje affär landet runt.

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN, YSTAD

Använd KODAK-FILM

Lika god finnes ej.
DELTAG I HASSELBLADS
BARNBILD-PRISTÄVLAN.
Begär Cirkulär.

Låt framkalla och kopiera hos
Hasselblads Fotografiska Aktieföretag.

Examensdagen.

Varje dag i livet syntes underbarare än denna! Den nya klänningen, det nya hårbandet, blommorna till en avgudad "fröken" och sist men icke sämst examensfebern. Tänk, om man dabbade sig, när man inför den stora examenspubliken skulle deklamera:
"Mitt hem är så ringa, dess dörr är så låg,
Men aldrig en kärare boning jag såg
På hela den grönskande jorden..."
eller inte sjöng stämman rent i de stora sångnumren! Tänk om! Men oron var merendels obefogad. Allt strålade av vänlighet och översensande denna dag. Alla logo från rektorn och klassfröken ned till den mest kritiske av åhörarna. Till och med flick-ovännerna, som man skaffat sig genom den redan då verksamma, hemlighetsfulla lag, som reser antipati mellan människa och människa, hade denna dag begravt stridsyxan i jorden.
Examensdagen! För minnet ligger den som en fästlig höjd, vilken man dag för dag knogat sig upp till under läxplugg, rödtecknade kribböcker, avbrutna lövsågsblad, anmärkningar från "partiska fröknar" och uppmuntran från "väldigt snälla" diton. Och bakom denna höjd låg stadsbarnets länge åtrådda paradiset — den förhärjade villan eller sommar-

lägenheten på landet. Redan stod symaskinen nysmord och färdig att taga med därhemma, porslinslaren packad och den nystrukna bomullsgarderoben hängde färdig att läggas ned i kofferten. Det gröna fria härliga landet, där man äntligen slapp att läsa, där man vaknade i små rum med trämöbler och fönsterrutor, som skimrade gröna av fruktträden utanför! Där man fick kila ut med en stor smörgås i handen och byta ut sina från frukosten sparade vita sockerbitar mot lantbarnens bruna s. k. skomakarsocker. Hur härligt sirupsblandat det smakade! Hur bra smakade icke över huvud allt, och hur långa och innehållsrika voro ej dagarna i detta barndomens Schlaraffenland, till vilken examen öppnade portarna.
Så långt och känner nu den examenskädda barnskaran därnere. Som ett blomsterhav lysa flickornas ljusa klänningar och stora röda och blå hårbandrossetter över nordiskt blonda eller mörka huvuden. Och frisk som en ungsok står pojklöcken rakrest under sången, ungdomens glöd flamar på kinderna, blicken strålar frisk och klar. De sjunga visserligen icke samma sänger som under min barndomstid och ingen deklamerar längre: "Mitt hem..."; men stämningen är densamma, rektorn och klassfröken se lika högtidligt vänliga ut som då, och mamornas ögon tåras och le lika lätt.

Deras blick följer endast en i den stora barnfloken... deras barn. Nu reste han sig... nu kastade han en blick upp till läktaren... nu — o, nu går han fram! Nu deklamerar deras gosse eller sjunger deras flicka ett solnummer! Färgen stiger på mödrarnas kinder, ögonens glans blir intensivare, det är fäst även för dem, en dag att minnas bland alla de andra.
Deras barns examensdag!
L. B.—gh.

Utställningen i regnväder.

Den förtjusande älskvärda solskensuppsyn Göteborg visade själva öppningsdagen var bara bluff. Visserligen bestod ju staden även då en liten dusch mitt i fästigheterna, men detta endast liksom för att i all vänlighet påminna om vad den kan prestera i den vägen.
Men sedan! O, ack ja, sedan! Dock allting blir en vana, och rägnat minskar tydligen ej utställningsfrekvensen, allra minst på Prippska villan, där direktör Ekegårds ögon dagligen få glädja sig åt den fullsatta och animerade salong, som utblev från "inställningsteatern".
Men på utomhusrestaurangerna vackra vita soffor och stolar däremot sitta bara regndropparna lika tätt, tätt, som man en gång drömt att människorna skulle göra. Ack, ja, människan spår, men vädret rår!
Paraplyer — paraplyer vart ögat ser. En mängd ha skooakat sig framför musiken, som är de svensks stora kärlek, och andra defilera i stilla högtidligt tåg förbi alla de förtjusande vackra planteringarna, varibland de praktfulla rhododendronbuskagen och härliga tulpaner, som firman P. van Nez Az, Boskoop, Holland och Hollandska Blomsterlöskseportförbundet skänkt vår utställning, utgöra en ögonfröjd, som man aldrig kan se sig mätt på. Holland har ju liksom en liten kulturell arvedel i Göteborg och har hufvudsakligen på ett vackert och storlaget sätt. Och de utsökta produkterna från blomsterodlingens land

tyckas trivas överdådigt med vår svenska novemberkyla och med rägnat sådant det envist duggar fint eller slänger i ystra droppar från vår stads trumpet nyckfulla himmel.
Mais que faire! Man gör sig så trevligt man kan med jamaicabananer och den smula värme som presteras! Ty till utställningen måste man ju. Sedd i fågelperspektiv ligger den som en praktfull jättemagnet, vilken oemotståndligt drar människoströmmarna till sig. Varthän skulle man gå, om icke hit! Där finns svenskar och andra skandinaver och utlänningar. Där är blommor och musik, där är ljus och fäst — även om det regnar.
En ström av paraplyer forsar fram och åter. Och det inträffar en liten episod, som kan ge dem något att fundera på, som tro den göteborgska lokalpatriotismen vara så stark.
Det är ett par paraplyer i strömmen som göra halt och vända sig om. De beskåda en gentleman, som stannat försjunken i djupa betraktelser framför buxbomplanteringarna. Rägnat spolar ned över hans ljusgrå hatt och rock, men han står stilla och oberörd, med händerna i rockfickorna, andaktsfull och begrundande.
En utlänning som beundrar utställningen!
Paraplyernas manliga ägare anlägga en förbindlig, intresserad, nästan vördnadsfull min. Ja, det skall vara utlänningarna, som förstå! De äro "fint folk", som uppskatta "det fina!"
Så vänder regnrocken sig sakta om.
Paraplyerna studsar och göra rask halvomvändning. Därpå utbrister den ena paraplyen vresigt och spontant:
— Äh f-n, det var ju bara en göteborgare!
Och misräknade och sura som citroner i synen fortsätta de älskliga lokalpatrioterna sin väg mot utgången.
T. R.—m.

Fördomarne förvandla själva solljuset till ett egyptiskt mörker.
C. H. Spurgeon.

Drick
Lundgrens
Théer
AKTA CEYLON
AKTA KINA
Utvalda från de finaste och förmästa théplantagerna på Ceylon och i Kina, hava de en utmärkt fin och delikat arom samt garanteras rena och oförfalskade.
JAMES LUNDGREN & Co.
GÖTEBORG
Sveriges största och förmästa théfirma.
Rikstelefoner 829, 4319.
Telegramadress: JAMES, Göteborg.
Etablerad 1888.

Icke-rökaren: — Tobaken är ett gift, det är inte tu tal om det, ett gift som med absolut visshet förkortar en människas liv.
Rökaren: — Prat! Ingen kan röka mer än jag och jag har utan sjukdomar nått fram till mina sextio år, som jag fyllt nu i dagarna!
Icke-rökaren: — Och jag säger er, att hade ni inte använt tobak i ert liv skulle ni nu helt enkelt ha fyllt *sju*ttio år!

De dåliga exemplen binda bly vid våra fötter och draga oss nedåt; de goda exemplen giva oss vingar och lyfta oss uppåt.
Hans Peter Holst.

Hemfärgen "HÄRVAN" har största färgkraft samt garanterar jämnt och veckfritt färggods.
A. W. HERDINS FÄRGVERK, FALUN.
Pris 35 öre.

Var lunchar man bäst?

- Björngårdsvillan**
Slottsskogen. 1sta kl. matsals- och konditoriserering. Lunch, Middag o. Aftonkoncert. Best. pr. tel. 19268.
- Kushällssk. Margareta**
Parkgatan 2. 1sta kl. matsalservering. Frukost, Lunch, Middag m. m. Tel. 16928.
- Imperial** D. Hamngatan 11. Mittför Domkyrkan. Telefon 7042, 16872.
- Restaurant Terrassen**
Förstklassig konditori och lunchservering. Tel. 19279.
- Rich** Konditori Restaurant, Korsgatan 13, 1 tr. Tel. 10779.
- Stora Teaterns Restauran**
Sommarterrassen. Tel. 9273. Musik.
- Vita Bandet**
Kungsgatan 41. Telefon 10789.
- Dollmers Meeths Chesalong**
Frukost, Lunch, Smörgåsar. Middagskoncert Asti.

N.I.A.B.
NORDISKA INDUSTRIAB
TAPISSERI
DETALJ
Ö. Hamng. 21 tr.
Sliden, bälj liana för gädner.
GÖTEBORG.

KONSTSLÖJDEN
Smide alla slag, Keramik. Väfnader
Bese utställningen
SÖDRA HAMNGATAN 45

Herkules Skodon,
Kungsgatan 45. Telefon 1900. Rikt urval. Billigaste priser.
Damunderkläder
stor sortering
FRIBERG & ANDERSON
Kungsgatan 1. Tel. 7235.
Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

För Midsommar!
En mängd nyheter i vackra middags- o. dansklädningar i voile
fr. kr. **18.50**
WIENER-MAGASINET
Kungsgatan 34

Säsongs NYHETER
BLUSAR
Crêpe de Chine
Crêpe-Gerorgette
Crêpe Marocaine
uti moderna
TURKISKA mönster
Voile o. Opal
BLUSAR
med äkta Fillet-spetsar o. hälsömsar-bete.
GILLBLADS BLUS- A V D.
Muraremästare Gråsten skriver med något stela fingrar ut en liten räkning:
An Murrat och Rapat i kökspisen i två timmar, kr. 3:60.

(Med ensamrätt för Sverige. Eftertryck ej tillåtet).

I Rosenhof.

Roman av **Luise Westkirch.**
Översättning av — e. 29.
Inom ett par dagar satt pappa Lippert i sin nya kostym på gården i solen, hostade och rökte, och luf-fareliv för alla, som ville höra på. Men folket i Rosenhof såg med ärlig beundran efter fru Lippert, när hon i stor brådska sprang till sina arbetsställen. "Ja, se Lippertskan, för henne får man ta' hatten av. Det är en som duger."
Också i Paul Wieprandts liv hade denna söndag varit av betydelse. Det hade gått bra för honom både i det yttre och inre, sedan han slutit fred med sitt samvete. I fabriken hade man redan börjat utfö-

redan som barn? Varför skulle hon icke kunna låta uppfostra sig till att bli honom värdig. Hon syntes vara ett stycke lera, som blott väntade på mästarens hand för att formas till en gudabild. Pauls böcker hade sagt honom, att i varje stenblock ligger slumrande en gudsbild, som blott väntar på att väckas av konstnärns hand.
En middag, då han kom hem, fann han Julia som vanligt. Hon satt sömnig på sin stol och gungade fram och tillbaka på det sandbestrodda golvet i Pothoffs kallare med händerna i knäet. Han sköt en bok mellan hennes sysslösa händer. Det var en god och intressant novell.
Hon slog upp sina stenkolsögon med ett gätligt leende, och såg på honom. "Vad ska' det vara bra för?"
"För att lära dig något."
"Ack du! — Behöver jag verkligen kunna något mer för att passa upp tiggarföljet i Pothoffs kallare?"
Hon slog armarna om hans hals och kysste honom. "Behöver jag verkligen läsa böcker för att göra det?"
"För din egen skull skall du göra

det; det är roligt att läsa. — Läsna boken, så är du snäll, gör det för min skull, om du inte vill göra det för din egen. Du skall få se, att du tycker om den."
Hon läste ett par sidor och gäspade. På kvällen, då det var stilla hos Pothoffs, kom hon upp till honom och hade boken med sig.
"Det där är rakt ingenting för mig, Paul."
"Du känner livet endast från en sida, en mycket ful, mycket sorglig. Där finns också ljusa, tilltalande. Livet har oändligt många sidor. Varför vill du inte åtminstone försöka att lära känna också dem?"
Hon skakade på huvudet. "För den sortens böcker är jag minsann redan för klok. Ät den där fröken och hennes kärlek kan man ju skratta sig fördärvad! Nej, då skulle jag skriva böcker! Jag skulle minsann kunna berätta om kärleken, men på ett helt annat vis. De fina herrskapen skulle väl stå på huvudet av förskräckelse — du kanske också?"
Paul vände sig bort. Hon visste redan, att det alltid plågade honom, när hon berörde sitt förflutna. Hon

gick efter honom, hon tvingade honom att vända sig till henne.
"Var inte ond, min Paul. Aldrig har jag haft någon så kär som dig. Och om du inte är den förste, som svarta Julia älskat — den siste blir du säkert. Efter dig skulle jag aldrig kunna älska någon! Aldrig! — Och jag vet inte, varför jag håller dig så kär, och hade aldrig kunnat tro, att jag skulle fråga så mycket efter en man. Men för dig, Paul, vet du, för dig kunde jag tugga, stjåla, mörda, — ja, låta mörda mig. Det finns ingenting i världen, som jag inte kunde göra eller lida för dig. Och inte blir jag stött, när du är vid dåligt humör eller är tvär. — Är det då alldeles omöjligt att du kan hålla mig lika kär, som jag dig?"
Hon var alldeles bedårande i sin tungsinta lidelse, i sin ödmjukhets trots. Hon var sagolikt skön, med sina lösta svarta flåtor på de bländvita skulderna, och hennes ögons mörka eldhjul talade stumt om en hängivenhet utan gränser, om en kärlek som övergår människoförnuft. Hur kunde han fortsätta sin roll av sträng skolmästare gentemot allt

Sänd Eder
TVÄTT
till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

A.Bol. Nya Bikupan

KUNGSGATAN 45 TEL. 5107

Damunderkläder

Barnkläder, Spetsar & broderier, Ritade handarbeten, Näsdukar och Brickdukar
Brudutstyrslar utföras.

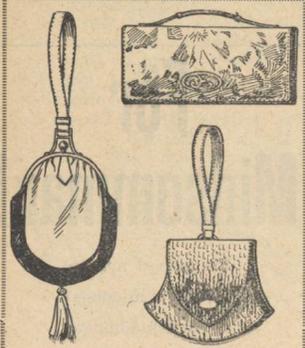
Gymnastikfästen på

Slottskogsvallen.

Öppnandet av Nordens hittills största gymnastikfäst på Göteborgs Slottskogsvall blev en idrottslig högtidlighet av utomordentlig imponans och storslagen karaktär. Av de cirka 8,000 deltagande gymnasterna från samtliga Nordens länder utgjordes majoriteten eller omkring 5,000 av kvinnliga.

Efter den storslagna defileringen öppnades uppvisningarnas rad av en flicktrupp bestående av 500 elever från Göteborgs folkskolor, vilken under ledning av gymnastikdirektör fröken B. Grevillius presterade ett charmant och synnerligen väl förberett program, som dock beklagligtvis icke kunde slutföras på grund av den för varje avdelning begränsade tiden.

I följande avdelningar lade man alldeles särskilt märke till den världsbekanta K. F. U. M.-truppen från Stockholm under ledning av kamrer Sixten Andersson samt två kvinnliga elittrupper, varav den ena dock i sina visserligen alldeles förtjusande och enastående graciösa prestationer betänkligt närmade sig baletten. De yppersta svenska kvinnliga truppslag uppträdde först efter denna tidnings pressläggning, vadan vi få återkomma i följande nummer.

FANTASI-VÄSKOR

fr. Kr. 8:— styck.
Platsens största urval. Lägst pris.

A.-B. Carl Johnsons
2 Kungstorget 2.

För Sommaren!

Stort urval av nyinkomna vackra, färgglada Sommartyger i **Frotté, Musslin, Gabardin, Folard, Volle, Zefyr och Bomullstyg. GÖSSKOSTYMYGER.**
Lahmans Tricotunderkläder för Herrar och Damer. **Underkjolar, Strumpor, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner, Möbetyger, Borddukar** vackert urval, äkta färger. **Linnedukar, Handdukar, Sängtäckan, Filtar. Hvita Väfnader, bästa fabrikat. Prima Ylle- och Bomullsgarnen.**
BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan 15

Ingen människa har av någon blivit så bedragen som av sig själv.
Lord Greville.

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Ett försök att lösa tjänarinnefrågan.

Bland deltagarna i Husmoderskongressen i Göteborg befann sig även ordföranden i Dansk Husmoderforening, fru Carla Meyer, och en av våra medarbetare lyckades att mellan förhandlingarna få en intervju med henne angående tjänarinnefrågans läge i Danmark. De upplysningar fru Meyer därvid lämnade återgivas här nedan med tillägg av en del detaljer, vilka på annan väg kommit till vår kännedom.

Köpenhamns Husmoderförening o. Husassistenternas fackförening hava efter långvariga underhandlingar ingått en överenskommelse för att reglera sitt inbördes förhållande ifråga om utbildning, löner, arbetstid och ledighet. Överenskommelsen, vilken betecknas som en "vägledning", innehåller följande viktigare bestämmelser:

Icke utbildade tjänarinnor under 17 år kallas elever och åtnjuta en lön av 25 kr. i månaden. Sjutton- och tolvåringarna, vilka benämnas "medhjälpare" uppbära, under förutsättning att äro utbildade för facket, 30—50 kr. i månadslön, vilken sedan de fyllt nitton år och nått graden av "husassistent" ökas med 5 3/4 kr. i månaden för varje halvår vederbörande arbetat inom facket, tills lönen uppgår till 80 kr. Bor tjänarinnan i sitt eget hem tillerkännes hon en hyresgottgörelse efter överenskommelse dock minst 25 kr. per månad.

Arbetstid: Elevenna skola ha 8-timmarsarbetsdag med två lediga aftnar i veckan för att deltaga i skol- och kurskurser o. d. Medhjälpare och husassistenter ha en arbetsdag på 10 timmar med måltiderna däri inberäknade.

Arbetet: En ensamjungfru bör i

regel kunna åtaga sig matlagning samt städning av en 5-rumsvåning med hjälp till tvätt och strykning. Är det en sexrumslägenhet bör hon ha hjälp även till fönstervättning och mattpiskning. Till en sju-åttarumsvåning beräknas två tjänarinnor.

En köksa skall åtaga sig matlagning samt städning av matsal och kökets rengöring.

Ann.: Elever, medhjälpare och husassistenter äro under inga förhållanden skyldiga att se till småbarnnattedien, när de utföra sina vanliga åligganden under dagen, ej håller att utföra sådant arbete, som de vid platsens antagande förbehållit sig att slippa.

Ledighet: Varannan söndag fri från kl. 2 e. m. samt dessutom en halv vardag per vecka från kl. 2 e. m. och två aftnar pr vecka från kl. 7. Rätt till kosthåll under ledigheten. Finnas två tjänare, skola de växelvis hava varannan afton fri, så att icke mer än en av dem är i tjänstgöring.

Ferier: Fjorton dagars sommarferie med 2 kr. kostpengar pr dag.

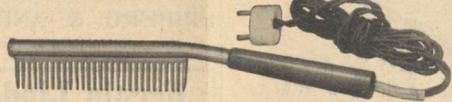
Den sålunda träffade överenskommelsen, med vilken fru Meyer syntes tillfredsställd, och till vilken hon knöt förhoppningen om bättre tillgång på goda tjänarinnor, har från andra håll blivit föremål för en skarp kritik.

Den kända danska författarinnan fru Thit Jensen har i "Politiken" haft ett temperamentsfullt inlägg i denna riktning.

Fyra huvudfel vidlåda överenskommelsen, förklarar hon. Den indragade arbetskraften skall jämställas med den odugliga. En ung flicka på 17 år, som skall avlönas med 25 kr. i månaden, kan vara mera värd än en latmaja på 34, som skall

för det andra knäslättes även här den för yrkesskickligheten och ambitionen fördärliga principen, att den dugande arbetskraften skall jämnställas med den odugliga. En ung flicka på 17 år, som skall avlönas med 25 kr. i månaden, kan vara mera värd än en latmaja på 34, som skall

PRAKTISK och BILLIG NYHET!

ELEKTR. HÅRTORKNINGSKAM

Erhålls i alla välsorterade Elektriska- och Parfymeri-affärer.
Tillverkare: ELEKTRO-METALL, Västerås.

ha sina 80 kr., vare sig hon är förtjänt av dem eller ej. Man bör med glädje se, att självförsörjande kvinnor stiga i lön, men de skola icke göra det därför att de äldras, utan därför att de bliva kunnigare och dugligare. Den motsatta principen se vi alltför ofta tillämpad inom de manliga yrkena, och alla nädiga makter skydde oss för den nedgång i arbetsförmåga, som på grund därav ger sig tillkänna i den manliga världen.

Det är mycket bättre att hitta på en *duglighetsskala*, efter vilken en praktisk tjänarinna kan stiga även högre än de 80 kronorna. Vilket hon för resten redan gör. En kokerska på ett badhotell skulle få ett slag-anfall, om man erbjöde henne den månadslön å 80 kr., som stipuleras i överenskommelsen.

För övrigt — fastställandet av en åttiokronorslön efter en viss upp-nådd ålder skulle medföra, att husmoderarna företrädesvis sökte sina tjänarinnor bland de yngre och billigare årsklasserna, och att de äldre bleve utan arbete, med rätt för dem att såsom fackföreningsmedlemmar uppbjära statligt understöd.

För det tredje kommer hemmen att bli utan barn, när ingen hjälp till deras vård kan erhållas. Man må beklaga det, men resultatet måste bli sådant.

För det fjärde passar överenskommelsen icke för landsbygden. Man förstår, att den utformats av stads-kvinnor. Man har icke ens tänkt på den oerhörda skillnaden ifråga om den lantliga arbetstiden under sommaren och vintern.

Ett hem, antingen det befinner sig i staden eller på landet, är samhällets första och största institution och kräver sin särskilda, efter förhållandena anpassade vård. Ett hem är icke en fabrik, icke ett kontor, icke en affär. Ett hem måste smidigt föga sig efter livets krav, stå redo när barnen komma från skolan, när männen komma hem på bestämda eller obestämda tider allt eftersom deras arbete är lagt.

Vill man göra hemmet till en klockslagsinstitution, måste först hela samhällsmaskineriet omläggas. På klockslaget måste allting avstanna, ty då serveras middagen därhemma, och hemmet kan icke vänta. På klockslaget skall allting börja, ty tidigare vaknar icke hemmet!

Så långt de danska förhållandena. Även i andra länder är tjänarinnefrågan brännande, ja, i ännu högre grad än vad fallet är i vår skandinaviska avkrok. I England och Amerika synes tjänarinnekåren vara

Giv noga akt

när Ni köper **Anjovis** att den är fullt mogen och av svensk råvara.
A. Magnusson Bazar Alliance n:o 55 garanterar att Ni får prima vara.
Rökt lax, salt lax, rökt ål, konserver stor sortering.
Smör, ost, ägg, i butik n:o 60.
Tel. 4570 till båda butikerna.

Amalia Gustafssons

Saluhallen 21-23
förstklassiga **Charkutivaror** rekommenderas. Tel. 1976.

i utdöende och även husmodrar i god ekonomisk ställning se sig nödsakade att på egen hand utföra allt hushållsarbete, vilket i så betydande utsträckning lägger beslag på deras tid, att de försumma både man och barn liksom sina intressen utanför hemmet. Det behagar dem icke, och de inrikta nu sina ansträngningar på att i arbetsbesparande riktning reformera sina hem.

För de förslag som i denna riktning framkommit skola vi i kommande nummer redogöra.

Annamor i Hult har av läkaren remitterats till gymnastikdirektören för att få massage på ett svårt värkande ben. Innan behandlingen börjar väntar patienten den kvinnliga massörens uppmärksamhet på, att det onda benet är ömt som ögat, och att det därför bör behandlas med den största mildhet. Efter slutad massage, vilken varit nog så kraftig, säger gymnastikdirektören hjärtligt:

— Det här skall gumman verkligen ha beröm för. Inte en enda klagosuck, inte så mycket som en grimas, och jag skall uppriktigt säga, att jag lade *att ordentligt!*

Gumman: — Jag tänkte la också att hon skulle göra det, så jag sträckte fram *det friska benet!*

Vi äro så vana att förstå oss inför andra att vi göra det till och med inför oss själva.

La Rochefoucauld.

PÅ TVÅ DAGAR Framkallas o. kopieras Film och plåtar. Förstklassigt arbete.
PAPPERSHANDELN
Tel. 9184. Husargatan 23.

Lilla Vilohemmet
Beläget i Östra utkanten av staden.
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272
REKOMMENDERAS!
Ljusa, luftiga rum, goda bäddar.
Delvis dietiskt bord. Pension fr. Kr. 4—6 pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Skånska Wienerbageriet

Emy Thorin.
ERIK DAHLBERGSGATAN 22
(mitt för Realläroverket)
Allt som hör till ett förstklassigt thebröds- & wienerbageri. Tel. 6077. Billiga priser.

E. Nordhammars Skriv- & Revisionsbyrå
Rikstelefon 13768.
MALMSKILLNADSGATAN 11, 2 o. STOCKHOLM.

Utför: Maskinskrivning av fackliga och vetenskapliga arbeten, protokoll, metoder etc.
Bokföringsarbeten och bokslut, tillfälliga uppdrag såväl som årsäskörd.
Revisorer, siffergranskningar, deklarationer översättningar.
Mångårig praktik och kvalificerad arbetskraft garanterar ett fullgott arbete.
Gods referenser. Moderata arvoden.
Representant för *Kvinnornas Tidning*.

Förstklassiga, Moderna
SKODONA
Största urval. Lägst pris.
Värnheterna inkomma!

Hedströms
10 Södra Larmgatan 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

BREVLÅDA.

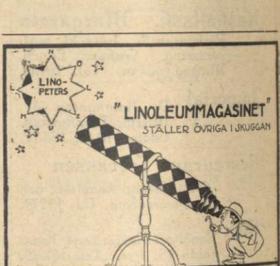
Varmt intresserad, Örebro. Se artikeln i föreliggande nummer! Där lämnas svar såväl på frågan: *Vad för?* som svar på svaret.

Fru Beata. Det vilja vi så gärna! Hjärtligt välkommen!
Stockholmska. Så fint då! En sändning från Rivieran kunde ej varit praktfullare. Stor tack!

Missnöjd besökare. Edra klagomål ha vidarebefordrats, men, som vi frukta, utan att vinna beaktande. Väderleken har här som annorstädes ställt till spektakel.

Resebrev. Möjligen om Amundsen kom med något från Nordpolen Annars ha vi jordgloben fullteknad.

Siri F-m-n. Det ordnar sig lyckligt nog för alla parter än det för ögonblicket ser ut.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZEN & CO
KUNGL. HOF.
KUNGSFORSPL. 2. TEL. 8200-3095-1959.
SKANDINAVIENS STÖRSTA SPECIALAFFÄR
I SIN BRANSCH

Arla Mjöl

Distribution på glasflaskor.
Tel. 407 81, 456 99

detta? Glad över sin lycka drog han henne i sin famn och bedyrade, att han älskade henne, just som hon var.

Men när dagen kom, var det gamla missnöjet åter där. Om och om igen försökte han uppfostra och undervisa Julia. Han skrev förskrift åt henne, för att hon skulle öva och förbättra sin handstil. Han dikterade för henne och rättade hennes fel. Men hon hörde knappt på. Hon gjorde odygd, när han med heligaste allvar utvecklade sina åsikter över sedliga frågor. I stället för välformade bokstaver ritade hon klumpiga men träffande karrikatyrer på papperet. Och när hennes sega motstånd retade honom till vrede, sökte hon försöna honom med kissar. Men han gav inte efter.

Just denna söndagsmorgon, då han bestått särdeles grundliga förmaningar och lärdomar, brast hennes tålmod, och i plötsligt upplammande raseri slungade hon honom skoningslöst i ansiktet sin mening över de grundsatser, som under flera svåra månaders inre strider kämpat sig fram till klarhet hos honom. Han hade talat om den orubbliga sedliga

världsordning, som står högt över människornas handel ochandel. Denna inre lag som tryckt försöningsvapnet i Edes hand, och som drivit honom själv in på direktörens byrå, för att genom det värdefullaste han ägde dona den skuld, som ingen utom han själv visste om. Med bitande hän överhopade hon hans tro på dessa eviga, oskrivna lagar, hans övertygelse, att hela människosläkten levat, kämpat, lidit för att förverkliga dessa lagar på jorden, och att utan dem hela tillvaron hade varken mening eller ändamål. Det var bara en fälla, påstod hon, för att hålla de dumma i schack, men denna fälla var inuti ihålig, som pappfigurer hos sockerbagaren. Om människan är klädd i siden eller trasor, människa blir hon. Och hon — hon kände människorna! — De voro minnans inga hegong!

Hon såg, hur han bleknade under denna störtflod av gemenheter. Men en gång upprekt ur sin slöa likgiltighet, kände hon inga gränser. Det var hatet hos den i stöft nedtrampade, just förtampade av de härskaned lagren, hela detta hat lät hon för

sa över hans helgedomar i ord från gatan, uppsamlade från rännstenen på hennes väg genom storstadens smuts.

Paul fann intet svar gentemot denna själ, som blottade sig, som sönderrev varje höljande slöja. Alldeles utom sig störtade han bort, förintad av övertygelsen, att det var hopplöst att i denna sköna människovarelse uppväcka en känsla, en aning om den höga hemliga skönheten, som han själv överallt såg ingjuten i hela universum. Efter denna trängande himlens stjärnor, de stumma djuren och människornas längtan; denna förverkligade sig i varje god tanke, i varje rättsskaffens gärning, till och med den skullbelastade drogs mot henne av en oemotståndlig hemlängtan. Skärande klingade Edes ord från den där sista kvällen i hans öra: "Höja dig vill du med svarta Julia som följeslagerska? Den sorten höjer inte. Hon kan bara dra ned."

Denna söndagsaftersmiddag bad han icke Julia att följa med ut. För övrigt hade dessa söndagspromenader fått en mycket melankolisk prägel, sedan den glade Ede sov under

torvan med genomskjutet bröst, och den muntra Lisbeth förvandlats till en skrämd och dyster liten fru. Det fanns mycket få ånner, över vilka man kunde resonera med Julia. Vid dagsljus var hon som en halvblind nattfågel. Först när stjärnorna brunno på natthimlen vaknade hon upp till det, som för henne var liv.

Paul gick till kyrkogården till Edes grav. De visna kransarna voro borttagna. En enkel sten stod vid huvudändan, ett par blommor slogo ut i den svarta mullen. Paul satte sig på randen av kullen, ögonen fuktades vid saknaden efter den förlorade vännen, i kval över kvinnan, som han icke kunde upphöra att älska. Han kände det nästan, som skulle det vara mer uthärdligt, ifall hon också vore nedbäddad i evig sömn. Bättre om den sköna kroppen slumrade med fromt knäppta händer, än att denna kropp skulle leva, och själen ligga bunden i en dödsstehet, så djup att där icke fanns hopp om en uppståndelse.

Otröstad, orolig drev han vidare från kyrkogården genom den soliga söndagsaftersmiddagen, instinktivt

undvikande de skaror av muntra promenerande, som befolkade alla vägar. Han sökte endast ensamheten, gick utan mål, och kom ned till flodstranden ett stycke nedanför Rosenhof, där det icke mer fanns några byggnader, och där floden sköt fram över virvlande forsar med vitt skum hänemet kvarnarna, vars hjul snurrade oförtrutet och piskade vattnet till pärlande kaskader. En liten trädgrupp stod tätt vid stranden. Under bokar och pilar stod en grovt tilltyxad bänk. Där satt en flicka. Hon hade lagt armen på bänkens ryggstöd, och ansiktet mot armen, och snyftade våldsamt. Hennes anblick berörde Paul som en elektrisk stöt: — *Lisa Lippert!*

(Forts i nästa n:r.)

Butterick-Film.

Som bekant har firman Butterick sedan en tid tillbaka praktiserat den sinnrika idén att pr film anordna en del kurser i klädnings-, hatt- och lampskärmssömnad m. m. Filmkurserna pågå f. n. på prov å Scala-bio-

grafen för att sedan, då de vunnit dampublikens tillslutning, antaga en mera systematisk karaktär.

Vi voro härom dagen i tillfälle att taga del av hur en dylik filmkurs tillgår. Upplevelsen var odelat angenäm. Inför en uppmärksam och intresserad salong demonstrerades denna gång hur lätt och behändigt och ändå fullt fackmässigt man kan åstadkomma en chic och klädsam hatt, antingen i strå eller siden samt hur man sedan monterar den. Konsten kan ju icke tyckas vara så svår, men man behöver endast övervara en dylik filmkurs för att förstå hur många de handgrepp och finesser äro som den oinvigde icke fört känner till. Demonstrationen bör även erhålla vitsordet att vara synnerligen klar och lätt att följa. Och för dem, som efter dess slut ännu skulle sväva i okunnighet om någon detalj återstår det att i firmans utställningsrum i Scala, närmare skaffa sig kännedom om hur det hela tillgår samt få idéer till montering m. m. Vi rekommendera den praktiska och tidsbesparande nyheten i vår h. sekrets' åtanke!